కథానిక

రాలని పూలు

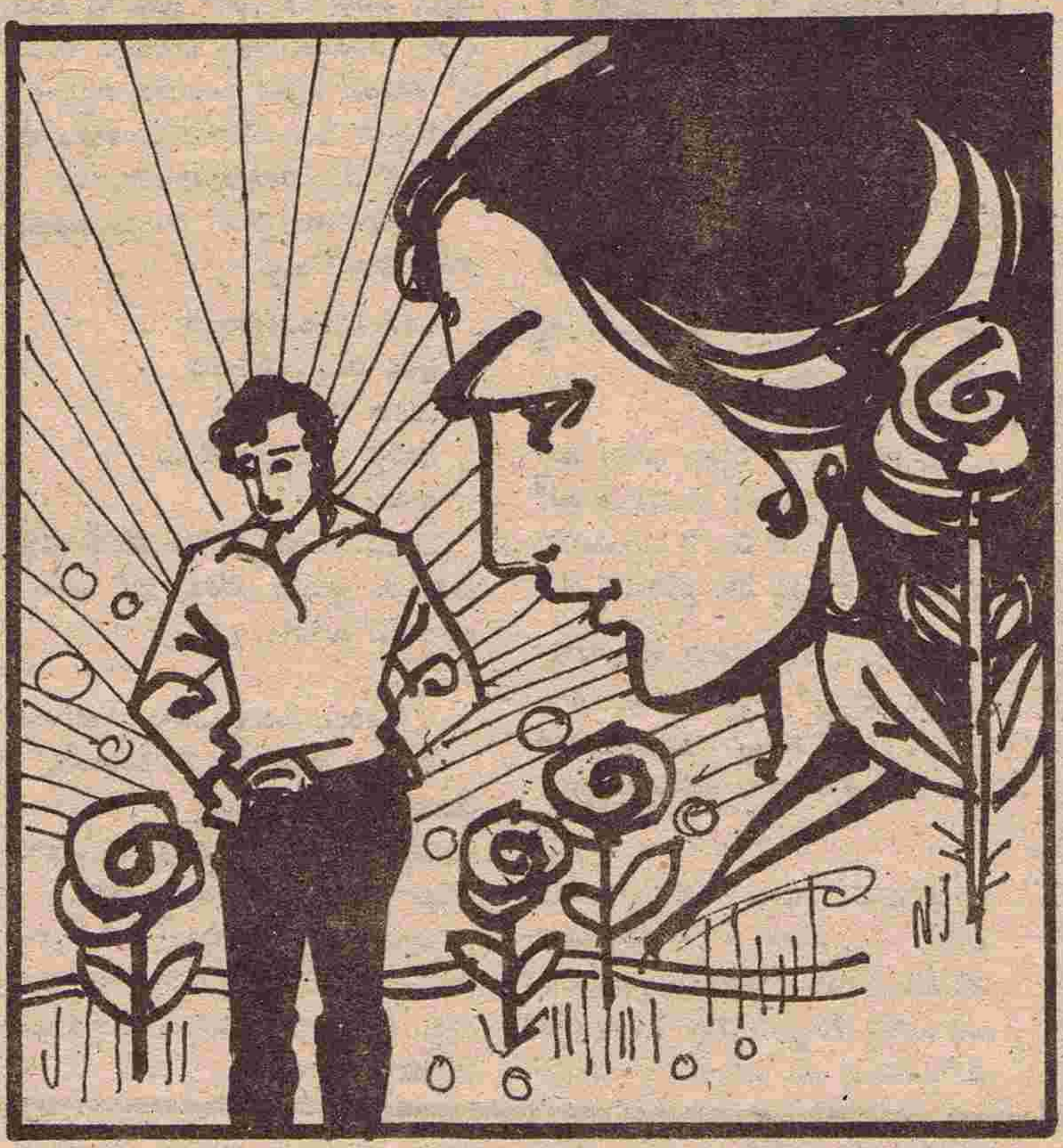

కాకాని చక్రపాణి
వి.నాగరత్నకుమారి

సరిత నందనవనంలా విరబూసిన పూలని మురిపెంగా చూస్తోంది. తన గది కిటికీలో నుండి ఆమె తోటలో ఎన్నో పూలమొక్కలు, సన్నజాజులు, సంపెంగలు, పొన్నలు, పారిజాతాలు, మల్లెలు, మందారాలు, చామంతులు, కనకాంబరాలు, గులాబీలు- ఎన్నో. పారిజాతాలంటే ఆమెకిష్టం. అవి మంచి మనుష్యులను, అందమైన మనసులను గుర్తుకు తెస్తుంటాయామెకు. కింద ఎర్రటికాడ, పైన తెల్లటి ఆకర్షణ పత్రాలు. ఎర్రటి కాడ మనిషి భౌతిక తత్వాన్నీ, తెల్లటి పత్రాలు మనిషి ఆత్మతత్వాన్నీ, వెలుగునీ ఆమెకు గుర్తుకు తెచ్చే ప్రతీకలు.

ఆమె పూలుకోయదు, ఎవరికయినా తన వాళ్ళ కివ్వాలనిపిస్తే తప్ప. మరెవర్నీ కోయనివ్వదు. నిన్న విచ్చుకున్న పూలు రాలిపోయాయి. ఇవాళ మరికొన్ని విరబూశాయి. రాలిన పూలు ఆమెలో గత స్మృతులను రేపుతాయి; ఊహాలఆకాశంలోవిహరింప చేస్తాయి.

ఆ రాలిన పూలను చూస్తుంటే ఆమెకు ముందుగా పరిమళ గుర్తుకు వచ్చింది. పన్నెండేళ్ళ చిన్నారి పాప ఆమె. ఓసారి తుఫాను బాధితుల సహాయార్థం చందాలు వసూలుచేస్తూ, దానికో సభ ఏర్పాటుచేసి, కల్చరల్ ప్రోగ్రామ్స్ కూడా పెట్టారు. దానికి సరిత వెళ్ళింది.

ఆ సభలో ఆ చిన్నారి పాడింది. అద్భుతంగా, అపూర్వంగా పాడింది. అంత చిన్న వయస్సులో అంత చక్కగా ఎలా పాడగలిగింది? ఆ గాంధర్వం ఇప్పటిది కాదు, ఎన్ని జన్మలనుండి సంతరించుకున్నదో? సాధన వల్ల వచ్చింది కాదు అది, ఈ లోకానికి వస్తూ తనతో తెచ్చుకున్న విద్య అది.

కార్యక్రమం ముగిశాక పాపని సమీపించింది సరిత.

"నీ పేరేంటి?" అడిగింది సరిత.

"పరిమళ"

"చాలా బాగా పాడావు పరిమళా! సంగీతం నేర్చుకున్నావా?"

"ఉహూ మా అమ్మ పాడ్తుంటే వింటానంతే"

సరిత ఊహే నిజం.

'ఏ వూరు మీది?'

'ఖమ్మం. ఎందుకండీ?' అంది అమాయకంగా.

'ఊరికే. నీ అడ్రసు రాసి ఇస్తావా?' అడిగింది సరిత. ఆమె పెత్తండ్రి సినీ ఫీల్డులో వున్నారు. ఆయనద్వారా ఆ పాపకు ఏదైనా సినిమాలో పాటలు పాడే అవకాశం ఇప్పిద్దామనే ఉద్దేశంతోనూ, వీలైతే ఇంకెప్పుడైనా ఆమె పాటలువినవచ్చనే ఊహతోనూ ఆపాప చిరునామా అడిగింది.

కానీ వెంటనే ఆ పాప మొహంలో కలవరం కన్పించింది. తన చిరునామా తీసుకుని తనకేమి చేస్తుందో అన్నట్లుంది.

'ఎందుకు భయపడ్తున్నావు? నేనేం నిన్ను కిడ్నాప్ చెయ్యనులే' అంది సరిత నవ్వుతూ.

ఆ పాపకి ఆ మాట అర్థమయిందో లేదో కాని పక్కనున్న క్రచెస్ చంకనిరుకించుకుని టకటకామనిపించుకుంటూ సదిమంది లోకి వెళ్ళిపోయింది.

సరిత చిత్రంగా చూస్తూ నిలబడిపోయింది. 'అయ్యో ఆ పాపకు పోలియోనా?' అంత చక్కటి గొంతునిచ్చిన ఆ పరాత్పరుడు కాళ్ళను తీసుకెళ్ళిపోయాడేం అంటు పట్టలేదామెకు. చక్కటి పాట ఎప్పుడు విన్నా పరిమళ గుర్తుకొస్తుంది సరితకు. అగరు ధూమపుతీగల్లా సాగి, రింగులు చుట్టుకుంటూ పోయి, గాలివాటుకు ఎటెటో తిరిగి హృదయాన్ని మెలిపెట్టేంత తీయగా, బాధగా పరిమళ అపూర్వ గాంధర్వం ఆమెకు గుర్తుకు వస్తుండేది. దాంతోపాటుగా ఆమె పోలియో కాళ్ళు గుర్తుకొచ్చి హృదయం మూగపోయేది.

సరిత మనో నందనంలో మరో రాలని పువ్వు రాధిక. ఆమె కృష్ణుడు- ఆమె భర్త- ఆమె జీవితంలోనుండి, అతని జీవితాన్నుండి తప్పుకుని ఎంతోకాలంకాలేదు సరితకు రాధిక పరిచయమయ్యే నాటికి. తన మోహనుడి మురళీరవళి వినిపించక ఆమె హృదయం పువ్వులా ముకుళించుకు పోయింది. గుండె జబ్బుతో ఆసుపత్రిలో చేర్చారు. అప్పుడు సరిత ఉస్మానియా ప్రభుత్వ ఆసుపత్రిలో హౌస్ సర్జన్ చేస్తుండేది. కార్డియాలజీ వార్డ్‌కు వెళ్ళినప్పుడల్లా రాధికనుచూస్తూవుండేదిసరిత. భర్త బతికున్నప్పుడు బాగానే పనిచేసిన గుండె వాల్వులు, అతను పోయినతర్వాత పనిచేయడం మానేశాయి. వాల్వ్ సరిగా పనిచేయక చెడు రక్తాన్ని గుండె బయటకు పంప్ చేయనప్పుడల్లా ఆమె ముఖం నీలవర్ణంగా మారిపోయేది. తాత్కాలికంగా మందులు, మసాజ్ చెయ్యటాలు, ఆక్సిజన్ పెట్టడం అన్నీ జరిగిపోతూవుండేవి. ఆ వాల్వ్‌ని రిపేరు చెయ్యాలి అన్నారు డాక్టర్లు. ఆమెను అబ్జర్వేషనులో వుంచారు.

చీఫ్‌తో కలసి రవుండ్లకు వచ్చినప్పుడు ఆమె గురించి ఆయన చెప్పే మాటలేవీ సరితకు చేరేవికావు. రవుండ్లయిపోయిన తరువాత, వెళ్ళబోతూ రాధిక దగ్గరకు వచ్చి పలకరించేది.

'ఎలా వున్నారు?... అని

'ఎలా వున్నాను, బానే వున్నాను. ఏదీ నీ పువ్వు' అని అడిగేది రాధిక.

సరిత వచ్చినప్పుడల్లా ఆమె తన తోటలో నుండి ఓ ఎర్ర గులాబీ పువ్వు తెచ్చి ఇచ్చేది రాధికకు. ఎందుకో ఆమెకు మరో పువ్వు ఇవ్వాలనిపించేది కాదు సరితకు. ఆమె కసలు పువ్వులివ్వవచ్చో లేదో తెలీదు సరితకు. రాధిక విధవ. పువ్వులేం చేసుకుంటుంది? కాని ఎర్ర గులాబీలు చూడగానే రాధికహృదయంసంతోషంతో గంతులు వేసేది. ఆ నవ్వు మొహం చూడాలనే ఆమెకు గులాబీ తెచ్చిచ్చేది సరిత.

సరిత తన బాగ్‌లోనుండి గులాబీ తీసి ఇచ్చింది. ఆనందంగా దాన్ని స్వీకరిస్తూ అంది రాధిక "రోజూ నా కోసం పూలు తెస్తున్నావు. నేనూ నీకో చక్కని పువ్వునిస్తాను. కాయితం పువ్వది. నీ పూవంతఅందమైందికాకపోయినా అదీ అందమైందే" అని పక్కనే తన మందులూ, సామాన్లూ పెట్టుకునే స్టాండ్‌లో నుండి ఓ డ్రాయింగ్ పేపర్ తీసి ఇచ్చింది రాధిక.

అది ఆర్ట్ పేపర్. దానిమీద ఇండియన్ ఇంక్‌తో సరిత బొమ్మవేసి వుంది. డాక్టర్లేసుకునే కోటూ, స్టెత్ అన్నీవున్నాయి. కోటు మీద గులాబీ చిత్రించి వుంది. అంత చక్కగా తన పోలికలు తీసుకుని వచ్చేటట్లు రాధిక బొమ్మ వెయ్యగలదని, అసలామె ఆర్టిస్టనీ సరితకు తెలియదు.

"మీరు బొమ్మలు వేస్తారా?"

"అదేం మాట. బొమ్మ గీసిచ్చినా నమ్మకం లేదా?" అంది రాధిక.

"ఎంత బాగావేశారు!! అచ్చం నేనే!!"

"ఇంకాకొంచెం కొరత మిగిలిపోయింది" అంటూ ఆ డ్రాయింగ్ తీసుకుని పెన్నుతో ఓ మూల 'టు సరిత- విత్ లవ్' అని రాసి సంతకం చేసి ఇచ్చింది ఆమె.

'నా పువ్వులు వాడిపోతాయిగాని, మీరిచ్చిన పువ్వు వాడిపోదు."

"మంచి మనసున్నమువ్వోఓ కుసుమానివి. ఓ పారిజాతానివి."

"కళాకారులు మీరు. కలల్లో తేలిపోవడం సహజం."

"కళ మనిషిని చైతన్యవంతుల్ని చేస్తుంది. ప్రకృతి లాంటిది కళ.

అశాశ్వతమైన మనుషులు నశిస్తారుకాని, కళా, ప్రకృతీ అలా శాశ్వతంగా నిలచిపోతాయి. టెన్నిసన్ కవి సెలయేరు అన్నది, 'మెన్ మే కం అండ్ గో, బట్ ఐ గో ఆన్ ఫరెవ్వర్' అని. ఇవాళ నేనున్నాను. రేపు నేను పోయినా నా బొమ్మ పోదు" అంది రాధిక ఎటో చూస్తూ.

"భలే వాళ్ళే, మీరెక్కడకు పోతారు? మేం మిమ్మల్ని ఎక్కడికీ పోనీం"

'అందరమూ పోవాల్సిన చోటేగా ఓ రోజు. ఆయన పోయారు. నేనూ ఎప్పుడో వెళ్ళిపోతాను." అంది ఆమె నిర్వేదంగా.

రాధిక అన్నట్లుగానేఆమెఎక్కువరోజులు బతకలేదు. ఓ రోజు ఆమె గుండెలో వాల్వ్ పనిచెయ్యనని సమ్మె చేసింది. డాక్టర్ల ప్రయత్నా లన్నీ విఫలమయ్యాయి. అనంత సౌందర్యాన్ని చిత్రించటానికై తిరిగిరాని సుందర లోకాలకు వెళ్ళిపోయింది రాధిక. పరిమితి కలిగిన ప్రపంచంలో పరిపూర్ణమైన సౌందర్యాన్ని సృజించటం సాధ్యంకాదు. అందుకనే పరిమితుల్లేని పరిపూర్ణత వేపు సాగిపోయింది రాధిక.

ఆమె గుర్తుకువచ్చినప్పుడల్లా సరితకళ్ళల్లో నీళ్ళు నిలిచేవి. రాధిక వేసిన తన బొమ్మ ఎప్పుడూ ఆమెను గుర్తుకు తెస్తూ వుండేది. ఆ బొమ్మలో తన మెడలో వున్న స్టెత్ చూసినప్పుడల్లా అరవింద్‌ను గుర్తుకుతెస్తూ వుండేది. ఆ బొమ్మలో తన మెడలోవున్న స్టెత్ చూసినప్పుడల్లా అరవింద్ గుర్తుకు వస్తారామెకు. చాలామందికి స్టెత్ స్కోపు అలంకారం, డబ్బు సంపాదించే సాధనం, స్టెత్ స్కోపుకే అలంకార ప్రాయమైన వారు అరవింద్.

అరవింద్ సరిత క్లాసుమేటు. ఎక్కడ పుట్టారో ఏ వూరి వాడో ఎవరికీ తెలీదు. చదువుకునే రోజుల్లో చాల కష్టపడేవాడు. ఫీజులు కట్టటానికీ, మిగిలిన అవసరాలకీ డబ్బుండెది కాదు. సాయంత్రాలు ప్రెస్‌లలో ప్రూఫ్‌రీడర్‌గా పనిచేసేవాడు. అదీ దొరక్కపోతే కంపోజిటర్‌గా చేసేవాడు. పొద్దునపూట ట్యూషన్లు చెప్పేవాడు. ఇన్ని పనులు చేసినా కాలేజీలో చదువులో ప్రథముడిగా వచ్చేవాడు. ఒకోసారి మాసిన గుడ్డలు వేసుకు వచ్చేవాడు కాలేజీకి. అదే ఎవరయినా అయితే తోటి విద్యార్థులు గేలిచేయకుండా వుండే వాళ్ళుకాదు. అతని తెలివితేటలవల్ల గౌరవం చూపించేవాళ్ళు ప్రొఫెసర్లు. అతని కళ్ళలో ఓ వెలుగువుండేది. అతను కళ్ళెత్తిచూస్తే ఎవరూ ఏమనలేక పోయేవాళ్ళు. అతని బీదరికం దీనత్వాన్ని కలిగించేదిగా వుండేది కాని, అతనెప్పుడూ దీనంగా, మరొకళ్ళని దేబిరించేట్టుగా వుండేవాడు కాదు. అతనికి సాయం చెయ్యాలని, తోటివిద్యార్థులు అనుకునేవాళ్ళు. అతడు వూరికే ఎవరి సాయమూ అర్థించేవాడు కాదు. అందువల్ల ఆదివారాలు అతనిచేత తమ రికార్డులు వేయించుకుని డబ్బు లిచ్చేవాళ్ళు తోటి విద్యార్థులు.

అతనుండేది కూలి జనం వుండే బస్తీలో- బీదలబస్తీలో. ఓ గుడిసెలో అద్దెకుండే వాడు పుస్తకాలు కొనుక్కోవటానికి డబ్బుండేది కాదు. మిత్రులనడిగి తీసుకుని, చదివి, నోట్స్ రాసుకుని తిరిగి ఇస్తుండేవాడు. అతనికో క్షణం తీరిక వుండేదికాదు. యంత్రంలాగా పనిచేసేవాడు. అతను ఫైనలియర్ చదివే రోజుల్లోనే బీదలబస్తీలో జనం పెద్ద డాక్టర్ల దగ్గరకు వెళ్ళే స్తోమత లేక అరవింద్ దగ్గరకు వస్తూవుండే వాళ్ళు. అతను వాళ్ళ దగ్గరేం డబ్బు తీసుకునే వాడు కాదు. 'మందులు కొంటానికి కూడా వాళ్ళ దగ్గర డబ్బులేదే, తనేం సాయం చేయలేక పోతున్నాడే' అని వాపోయేవాడతను.

'వాళ్ళకు ఊరికినే వైద్యం చేయడమెందుకు? తృణమో, ఫణమో పుచ్చుకోరాదూ' అనేది సరిత అతనితో.

'వాళ్ల దగ్గరేముంది ఇవ్వడానికి. అయినా దేశం మనపై ఇంత ఖర్చుపెట్టి చదివిస్తోంది కదా! వాళ్ళ రుణం తీర్చుకోవద్దూ . వాళ్ళకివ్వాల్సింది పోయి, వాళ్ళదగ్గరతీసుకునేదా?' అనేవాడు అతను.

'పోనీ మధ్యతరగతి వాళ్ళకో, ధనవంతులకో వైద్యం చెయ్యరాదూ! వాళ్లకు నీకు ఫీజు ఇవ్వగలిగే స్తోమతు వుంటుంది' అనేది ఆమె.

'వాళ్ళు నా దగ్గరకు రారు. నేను ఇంకా డాక్టరు పట్టా పుచ్చుకోలేదు. వాళ్ళకు వైద్యం చేయబూస్తే పోలీసు కేసుకూడా పెడ్తారు నామైౖ' అనే వాడతను.

ఫైనలియర్ పరీక్ష ఫీజు కట్టటానికి అతని దగ్గర డబ్బు లేదు. సరిత తనివ్వ జూపింది. అతనికేం గత్యంతరం తోచలేదు. ఏప్రిల్ అయిపోవడంవల్ల ట్యూషన్లు కూడా లేవు. "మరి ప్రతిఫలంగా నేనేం చెయ్యగలను మీకు?" అన్నాడతను పట్టిగా ఆమె దగ్గర డబ్బు తీసుకోవడం ఇష్టంలేక.

'ఏం చెయ్యక్కరలేదు. మీరు డాక్టరైం తర్వాత అప్పు తీరుద్దురుగాని" అంది ఆమె.

"అలా కాదు. ఎప్పటి రుణం అప్పుడు తీర్చెయ్యాల్సిందే. పొద్దునపూట నేనెలాగూ ఖాళీనే. ఓ వారంరోజులు రోజూ వచ్చి మీ తోటపని చేసి పెడతాను. మొక్కలు పెంచడం నాకు తెలుసు మీరేం భయపడనక్కరలేదు" అన్నాడతను.

అతనికేం చెప్పి సమాధానపర్చలేమని, అతడు చెప్పిందానికంగీకరించక తప్పలేదు ఆమెకు.

డాక్టరయినా అతని జీవవస్థాయేం పెరగలేదు. బీదలబస్తీలో తనగుడిసెముందు బోర్డు పెట్టాడు. తీరిక లేనంత ప్రాక్టీసే గానీ, హాయిగా బతకడానికి కాకపోయినా, కనీసావసరాలకు సరిపోయే డబ్బు వచ్చేదికాదు. బీద పేషెంట్లు ఖరీదయిన ఇంగ్లీషు మందులు కొనలేకపోతున్నారని, చవక మందులున్న హోమియోపతీ వైద్యవిధానం నేర్చుకోవడం మొదలు పెట్టాడతను.

"మీరు వీళ్ళకేం చెయ్యగలరు? ప్రభుత్వమే తలపెట్టాలి. మీరు బయట వేరే లొకాలిటీలో ఎక్కడయినా ప్రాక్టీసు పెట్టండి. డబ్బు సంపాదించగలరు. వాళ్లతోపాటు వీళ్ళకీ కావాలంటే వుచితంగా వైద్యం చేద్దురుకాని" అనేది సరిత.

అతను నవ్వేవారు.

'ప్రభుత్వంవాళ్ళకుఅందించవలసింది వైద్యం కాదండీ, చదువు కూడా కాదు. రెండు పూటలా కడుపు నిండేంత అన్నం. ఆ అన్నం సంపాదించగలిగే పని. దోపిడీ లేని సామాజిక న్యాయం కల్గించేపని. పని దొరికితే అన్నం, చదువు, వైద్యం, రిక్రియేషన్ వరసగా అన్నీ వస్తాయి. మనదేశంలో చావటానికి హక్కు లేదుగానీ, బతకడానికి అనరాలేదు' అనేవాడు అతను.

డాక్టరుగా బోర్డుకట్టిన తరువాత రెండేళ్ళు మాత్రం అక్కడ వున్నారు. ఆ తరువాత ఎవరికీ చెప్పా చెయ్యకుండా వెళ్ళిపోయారు. 'తన వూరెళ్ళిపోయుంటారు' అన్నారు కొందరు. 'పూటకి గడవడం కష్టమై నె... పోయారు' అన్నారు మరికొంద... వాదుల్లో కలిసిపోయుంటారు. అని సందేహం వెలిబుచ్చారు ఇంకొందరు. అతనేమైనా, ఎక్కడున్నా దీన, హీన జనులమధ్యే వుంటాడతను. అతనికి స్వంత జీవనంలేదు. పుట్టింది ఇతరుల కోసమే అన్నట్టు బతికే మనిషి అతను. దరిద్ర నారాయణుడతను.

ఆ మహా మానవుడెక్కడున్నాడో సరితకు తెలీదు. అతను గుర్తుకొచ్చినప్పుడల్లా సరిత హృదయం చిక్కపట్టినట్టు వుండేది.

పూలు రాలిపోతాయి. ఈ పూలు రాలిపోవు. ఓసారి పరిచయమై, సన్నిహితంగా మెలిగి, మన హృదయ తంత్రుల్ని మీటి మళ్ళీ తిరిగి రాకుండా వెళ్ళిపోయే వాళ్ళంతా మన మనసుల్లో వికసించి, సదా వాళ్ళ వ్యక్తిత్వపు పరిమళాలు వెదజల్లుతూ నిలిచి పోతారు. పరిమళ పున్నాగ పువ్వు, రాధిక గులాబి, అరవింద్ పారిజాతం- అలా మన స్మృతి పథంలో ఎన్నో పూలు వికసిస్తాయి. ఈ పూలు రాలవు, రాలని పూవులివి.

కథా రచయితలకు ఆహ్వానం

తెలుగువారి జీవనాన్నీ, సంస్కృతినీ సంఘర్షణనీ ప్రతిబింబించే కథలకు 'ఆదివారం ఆంధ్రజ్యోతి' ఆహ్వానం పలుకుతోంది.

మానవ జీవనంలోని వివిధ కోణాలమీద వెలుగు ప్రసరించే, ఆసక్తికరమైన కథలకు ప్రాధాన్యత వుంటుంది. కథలు నాలుగు లేక అయిదు ఆరావులకు మించకూడదు. కనీసం 2,500 పదాలకు తగ్గక ఉండాలి!

కథలు ఈ కింది చిరునామాకి పంపించాలి.

ఎడిటర్,
'ఆదివారం ఆంధ్రజ్యోతి' ఆంధ్రజ్యోతి దినపత్రిక,
బంజారా హిల్స్, రోడ్ నెం.3,
హైదరాబాద్- 500 034